

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Cels[issi]mi ac rev[erendissi]mi principis Ferdinandi
episcopi Paderbornensis ... Baronis de Fvrstenberg Votiva
epigrammata, divis titularibus Luciae Virg. et M.
Syracusanae, Liborio episc. ...**

Ferdinand <Paderborn, Bischof, II.>

[S.l.], 1677

In Famam.

urn:nbn:de:hbz:466:1-7730

10 EPISCOPO ET PRINCIPI

Te amant, coluntque, lætitia & gratulatione consentiat.
 Qui convaluerunt, non illicò ad res arduas difficilesque
 tractandas sese conferunt: diverticula quædam amant. Ab
 agendis igitur rebus ad brevem animi remissionem, ad
 amœnissimum secessum Te sevoco, ad Heliconem, ad Tuas
 measque delicias. Hic Plinium alterum, nullâ spe, nullo
 timore sollicitatum, nullis rumoribus inquietum, secum
 tantum, & cum libellis loquentem audire te volo. O rectâ
 sinceramque vitam! ô dulce otium honestumque, ac
 pænè omni negotio pulchrius! O FONTES, O LAURI,
 verum secretumque Musæum, quàm multa inveni-
 tis, quàm multa dictatis! Proinde Tu quoque Te curis
 paullisper eripe, & hoc quod affero, bono vultu lege. Vale
 Musarum præsidium, & decus, & Magni Patruï Tui, cui
 Societas nostra tantum debet, quantum se persolvere non
 posse gaudet, annos exple, & de nostris auge. Contraci, anno
 à natali Christi MDCLXXVI, à Tuo, qui in XII Kal. Nov.
 incidit L: qui ut multos per annos celebrandus candidior
 semper candidiorque redeat, vitæ auctorem Deum precor.

* Lib. I. epist. 9.

IN FAMAM.

AT tibi, Fama, malum quo non funestius umquã
 Vatibus allabi poterat, stent limina centum
 Clausa seris, servetque vigil custodia ⁊ portas.
 Dum tibi nulla sera est, dum nocte dieque patefcunt
 Atria, dum præbes avidas venientibus aures,
 Tu nullo veri, nullo discrimine ficti,
 Quidquid id est, dubiis, ut sunt, auctoꝝibus effers.
 Sæpè insperatis cumulas nova gaudia rebus:
 Sæpè etiam ingenti permisces omnia luctu.
 Mirabar, dum luce bonâ bona dicere verba

Insti-

Institeram, quid tantùm animus torperet, & altos
 In gemitus oculis sensim rorantibus iret.
 Rumor ad inferias, rumor (sic namque ferebat)
 Fernandi ad tumulum, & funebria sacra vocabat.
 Flendus erat: flentem vix hæc me pauca sinebat
 Edere præcludens vocem dolor: Hei mihi, quantum
 Præsidium Musæ, & quantum vos perditis Artes,
 Per quas Fernandi tollit se gloria cælo!
 Eripitur nostri Mæcenæ maximus ævi:
 Qui Musas colit, & cultis sua præmia ponit,
 Eripitur. Quando hoc pietas nunc debita poscit,
 Ite pij Vates, cineri superaddite laurum,
 Laurum perfusam lacrymis, titulumque sepulcro.

Hæc super in vulgum sparsis, Fernande, canebam
 Illacrymans, cùm visa mihi non illa doloris
 Privati facies, qualis cùm litera nostrâ
 Ducta manu casus, aut mortes narrat acerbæ,
 Inque sinu, quodcumque mali est, deponit amantis.
 Ibat ad occasum rumor gravis, ibat ad ortum:
 Et qui virtutis præconia fecerat antè
 Magna tuæ, magnis implebat questibus orbem.

Cùm jam pressa diu tacitus dolor ora teneret,
 His sua vix tandem rupit suspiria dictis.
 Heu quianam & pesti de te, Germania, tantùm
 Sanguineæ licuit? quid Marte cruentior ipso
 Tot dedit infantes leto, dum cruda mali vis
 Tabentes venas, vitæ claustra, resolvit?
 Danubiusnè parùm, Rhenusque, & decolor Albis
 Sanguinis immisit pelago, cùm miles ab Arcto
 Barbarus Austriadas armis incessit iniquis?
 Conjurata (nefas) augebant fœdera vires.
 Quid te nunc, amor Austriadum, Imperiique Latini
 Grande

Grande decus, Patriæque Pater, miseranda cruoris
 Proluvies vulgo, & pallentibus addidit umbris?
 Integer Heroum 3, priscaëque ab origine gentis
 Ad te demissus sanguis, plebeia tot inter
 Funera, dum miseri furit inclementia morbi,
 Miscendus tabo fuerat? Quis talia flendo
 Ipse sibi flendi leges, & tempora ponat?
 Te patrij lugent annes 4, mœstique requirunt,
 Omnes funereis velati frondibus, omnes
 Auratam effusis spargentes fletibus urnam.
 Dû Padera 5, hospitio Regû memorandus & armis,
 Urbe fluet mediâ, mediâ lugeberis urbe.
 Amisus 6, qui quòd titulo, quòd carmine notum
 Erumpat fontem scatebris non antè repertis,
 Qui quòd pro topho puros de marmore puro
 Ejectet latices, tibi se debere fatetur,
 Qui tibi Nestoreos meritis pro talibus annos
 Voverat, heu voto mœret frustratus inani.
 Deletò quondam gavisus Luppia 7 Varo,
 Te gemit extincto. Qualis legionibus olim
 Amisus Cæsar, squallenti turbidus ore,
 Impexusque comâ, foribus narratur apertum
 Impegisse caput, cladem indignatus, & Urbi
 Ereptas reperens Aquilas, decora alta Quiritûm,
 Æterni signa Imperij: sic ille dolori
 Impar sæpè suo, taurini cornua vultus
 Nequicquam illidit ripis, Mihi reddite, Divi,
 Vociferans, mihi Fernandum mors invida redde.
 Hæc eadem, quâ sese illi committit, 8 Aliso
 Ingeminat: procul arguto responsat ab antro,
 Punicibusque cavis abruptæ vocis imago.
 Nympha tibi, sacris Paduli 9 quæ præsidet undis,
Libandos

Libandos nuper latices, medicamina morbi,
 Nunc importunæ solatia frigida mortis
 Dat lacrymas. Tibi Fons Resonus ¹⁰ graviore sonorus
 Prorumpit strepitu, raptos sibi questus amores.
 Et meritò. Nam quis sese tibi laudibus æquet?
 Non tu condis opes. Si, cùm sol igneus orbem
 Conscendit medium, terras humentibus umbris
 Nox operire potest, poterit quoque clara tenebris
 Celari virtus, & quas ad sidera duxit
 Illustres Divùm signis & numine moles.
 Fortunate operum! cujus tot templa, ¹¹ tot aræ
 Assurgunt opibus. Vox hæc est una colonis:
 Quod lætæ campis segetes, & vitibus uvæ,
 Quod benè sit pecori, quod apes fragrantia plenis
 Stipent mella favis, Superùm sunt omnia munus.
 At merito in tanto pars est tua: debita templis
 Dona tuis ferimus, lectas de messe coronas,
 Aut mites uvas, aut mollis vellera lanæ,
 Flaventesque favos. Si spe præsumere viles
 Hoc potuere animæ, Nos exoravimus aras:
 Tu bonus erecti. Dum vomeris usus honorque
 Ullus erit, nostri ruris te digna manebit
 Gloria. Jamque aliquis forsân, dum frigora captat,
 Tityrus agrestem meditatur arundine musam,
 Et patrias resonare docet tua nomina silvas.
 Sed neque Relligio ¹², non si vigor æthere ab alto
 Plurimus illapsus venis mentemque animumque
 Intus agens moveat, meritis persolvere possit
 Digna tuis: digna his cælum, sed sera, rependet.
 Contemptu rerum felix, divesque beatâ
 Pauperie, thalamique expers, animoque volente
 Imperium jurata pati, tibi templa, tibi aras,
 Liminaque

Liminaque, & quo se tolerat, gratissima debet.
 Collidi Scythico quàm non indigna Gradivo
 Creta fuit 13 ! stat adhuc armis imperdita nostris,
 At lacera, & dirum vix eluctata furorem.
 Hanc tu etiam (neque fama levis) servasse fereris,
 Dum tua victrices meruerunt æra catervæ.
 Quid referam, quæ, ceu remis utaris, 14 & aurâ,
 Consilia aggredieris, placideque & fortiter urges?
 Quid vigiles noctes, totque inter serâ dulces
 Musarum lusus, & caris facta Poëtis
 Otia, quid patriis Monumenta perennia fastis
 Eruta, quid reliquas, & dignas Principe curas?
 Ah, spes incertæ rerum ! quot gaudia sæpè
 Dissipat una dies, & funere turbat acerbo !
 Non hoc Fernandus de se sperare jubebat,
 Non vigor ille ingens animi, non cognita virtus,
 Et nondum canos advelans infula crines.
 Sed fore, qui Patrum meritis anteiret & annis:
 Qui populos, qui jura diu, moremque sacrorum
 Defensum daret, & magna inter præmia quondam
 Duceret innumeras vinclis Acherontis avari
 Ereptas animas, cælique in parte locatas :
 Qui procul hærentes Vates, quò prævius ibat,
 Aonas ad montes, Permessiaque antra vocaret,
 Divinas Phœbi jussos accingier artes.
 Quid non antè diem leti vis horrida vertit?
 Sic fera tempestas spem longi intercipit anni.
 Solibus, & Zephyris resoluta tepentibus arva
 Laxant feta sinum : Cerealibus edita sulcis
 Semina formosum tollunt caput : omnis olentes
 Induitur flores arbor : opulenta colonos
 Spes alit ignaros hiemis, sortisque futurae.

Cùm

Cùm subitò horrendùm toto fragor æthere creber
 Intonat : insequitur Rhodopes à vertice præceps
 Immitis Boreas, & mistis grandine nimbis
 Culta terit : nullas exspectant horrea messes:
 Fraudantur pomis nondùm pubentibus horti.
 Sunt hæc, sunt casus tantùm simulamina nostri.
 Non illum graviter pro jacturâque dolendum
 Longa dies ratioque levet. Durabit in ævum
 Mortis acerbus honos, & Vates more piorum
 Annua funebri recolent Fernandia versu.

Talibus atque aliis (nam quid non acre doloris
 Invenit ingenium?) te quisque urgebat ademtum,
 Flebilibus sese incendens, Fernande, querelis.
 Quas nunc, dum salvum nobis te 15 amica reservant
 Numina, ferre dedit levibus trans æquora ventis.
 Te tamen, ô digne antè alios vivace senectâ,
 O Vatum communis amor, quo sospite non me,
 Non alium Musas olim coluisse pigebit,
 Te propè depositum (rumor non omnia finxit)
 Te propè florenti consumtum luximus ævo.
 Ut sua servatus narrare pericula gaudet
 Navita, si fortè in fractâ sese abiete pictum,
 Humentesque mari vestes, velamina fixit
 Vota tholo : sic usque tibi, sic usque recurret
 Lucia, votivo dignandum munere nomen,
 Dum tua manantem referes in viscera mortem.
 Jamque adeò non ova mihi, 16 non sulphura pone
 Viva, puer: lustranda mihi contagia morbi
 Carmine, quod grati dicat sibi sospita Virgo
 Muneris esse loco, quod Fama per ora manusque
 Præcipuè Vatum vultu ferat ipsa sereno.
 Antè tamen, Merui, dicet, neque pendere multam
 Deprecor:

16 EPISCOPO ET PRINCIPI FERD. SOTERIA
Deprecor : indignis (magna hæc injuria falsi est)
Omnia complevi lacrymis : me verius unam
Commiffa hæc luere, & veniam exorare precando.
Tum verò noſtra hæc, ſint qualiacumque, legenda
Porriget, exigua ingentis ſolatia luctus.
Forſitan, & nè rumorum tot millia tritas
Præcipitent, velut antè, vias, atque omnia turbent,
Muniet ærato ſubeundos cardine poſtes,
Jam melior, jam docta malo, ſtudioſaque veri.

Quidquid erit, nos te fruimur, Fernande, tuæque
Mortis inexpletum fas eſt gaudere periclo.
Omnia tecum unà redierunt gaudia : tecum,
Ut poſt informes hiemes, atque horrida Cauri
Frigora, nos verni reficit clementia cæli
Gratior, & dulcem ſtudiorum aſpirat amorem.
Ut cultas olim Regum indulgentia Muſas
Extulerit, nullò tantum ſe Principe tollent.
Non illis Helicon patuit : tantum ardua longè
Culmina proſpexere, atque huc nitentibus ultrò
Vatibus arrexere animos, plauſumque dedere,
Qualis & Eleo miſſos è carcere iuvit
Clamor equos. Tu carmen amas, & ſcribis, & idem
Per ſe curſuros, & jam juga ſumma tuentes
Acriùs inſtigas : te Mæcenate recepto
Numinis afflatu rursùm propiore caleſcent.

NOTE.

1. **S**ERVETQUE VIGIL CUSTODIA PORTAS. *Domus
Fama ab Ovidio ingenioſo architecto fabricata portis
caret, quòd in illam promiſcuè vera falſaque ſeſe inferunt,
atque hinc rursus in publicum procuſſent, nullo aditum,
nullo exitum prohibente.*

2. HEU